

Geldersch Landschap & Kasteelen

Karwijvarkenskervel: icoonsoort in Gelderland

LandschappenNL omarmt het initiatief van Het Levend Archief om een back-up van de inheemse flora te maken. Onderdeel daarvan is het benoemen van een specifieke bedreigde soort per provincie. In Gelderland is dit de Karwijvarkenskervel (*Dichoropetalum carvifolia*) geworden. Deze staat symbool voor alle bedreigde planten waarvoor we ons in Gelderland sterk maken. Bijna 80 % van de populatie van deze soort komt in de provincie Gelderland voor. Het is een typische soort van graslanden op dijken en in uiterwaarden.

In de terreinen van Geldersch Landschap & Kasteelen is de Rijswaard, bij Waardenburg en Neerijnen, met afstand de grootste groeiplaats van deze soort. Hij komt daar heel veel voor op een oppervlakte van een kleine 35 hectare van de glanshaverhooi-

landen (die grotendeels kwalificeren als habitatype H6510_A), maar in wat lagere dichtheden ook op eenzelfde oppervlakte beweide kruiden- en faunarijke graslanden.

Karwijvarkenskervel. (Foto: André de Bonte)

Het is typisch zo'n soort die eigenlijk helemaal niet zo kritisch is, maar die door het intensieve beheer uit veel landbouwpercelen in uiterwaarden is verdwenen.

In de Rijswaard waar nog hagen, struwen en grienden aanwezig zijn, is consequent het 'ouderwetse' agrarisch beheer van hooien en beweiden vol gehouden. Dit levert behalve een hoge cultuurhistorische waarde, ook grote botanische waarde op. Hier ligt een van de grootste oppervlakte glanshaverhooiland van Gelderland, waar naast karwijvarkenskervel ook soorten als groot streepzaad, goudhaver, kleine en grote ratelaar en lokaal veldsalie groeien.

André de Bonte

ecoloog bij Geldersch Landschap & Kasteelen

Landschap Noord-Holland

Ecologisch maaibeheer geeft meer kleur aan bermen

Landschap Noord-Holland zet zich, samen met opdrachtgevers, in voor het sterker maken van de natuur in de provincie. De Gemeente Schagen benaderde de Natuurlijke Zaken van Landschap Noord-Holland voor ecologisch advies, inrichting en monitoring. Dat leverde mooie resultaten op.

"Hier word ik héél blij van." Dorien Hoogeboom is ecoloog van Natuurlijke Zaken en leider van het project Natuurvriendelijke oevers gemeente Schagen. Ze knielt tussen een kniehoge ijle vegetatie van bloeiende grassen in de berm van de Zeeweg bij Sint Maartenszee. "Rond wintergroen, gele morgenster, echte koekoeksbloem, grote ratelaar, en zelfs bevertjes," somt ze op. Dat deze plant hier groeit, betekent dat het grondwater schoon is en de bodem vrij voedselarm. Over honderden meters staan de bermen

langs de sloten naast de Zeeweg uitbundig in bloei. Net als op nog negen locaties waar de gemeente Schagen inzet op natuurvriendelijke oevers en ecologisch beheer. In 2019 benaderde de gemeente Natuurlijke Zaken met de vraag de ecologische maatregelen te monitoren.

Bloemrijke oever. (Foto: Annemarie Bergfeld)

Brakke soorten

De ecologen van Natuurlijke Zaken gingen aan de slag en monitorden zeven locaties. Dit gaf een aantal interessante uitkomsten zoals: de toename van waterdierpjes, stijging van nectarindex en toename van vlindersoorten. Op andere plekken groeien massaal brakke soorten als melkkruid en aardbeiklaver, te danken aan brakke kwel uit de oude zeekleilagen in de grond. 'Fantastisch dat die planten in een paar jaar tijd tevoorschijn komen. Als je de omstandigheden in orde maakt en vervolgens ecologisch beheert, kunnen zich in korte tijd bijzondere vegetaties ontwikkelen die de natuur flink versterken", zegt Dorien.

Inge Plaatsman

communicatie-adviseur,
Landschap Noord-Holland